

Versterken van het leren

Puberteit, huiswerk en leren-leren

Inge Verstraete Haemstede Barger 2017

Inge Verstraete & Karin Nijman

ZELFREGULATIE
METACOGNITIE
LEERSTRATEGIEËN
LEERMEESTERS
RIJKE LEEROMGEVING

HANDBOEK

LEREN

VOOR HET VOORTGEZET ONDERWIJS

5 KRACHTIGE LEERPRINCIPES
VERTAALD NAAR DE PRAKTIJK

pica

Pubereiland

Aantrekken en afstoten

Wisselende stemmingen

Leeftijdsgenoten (16 eigen identiteit)

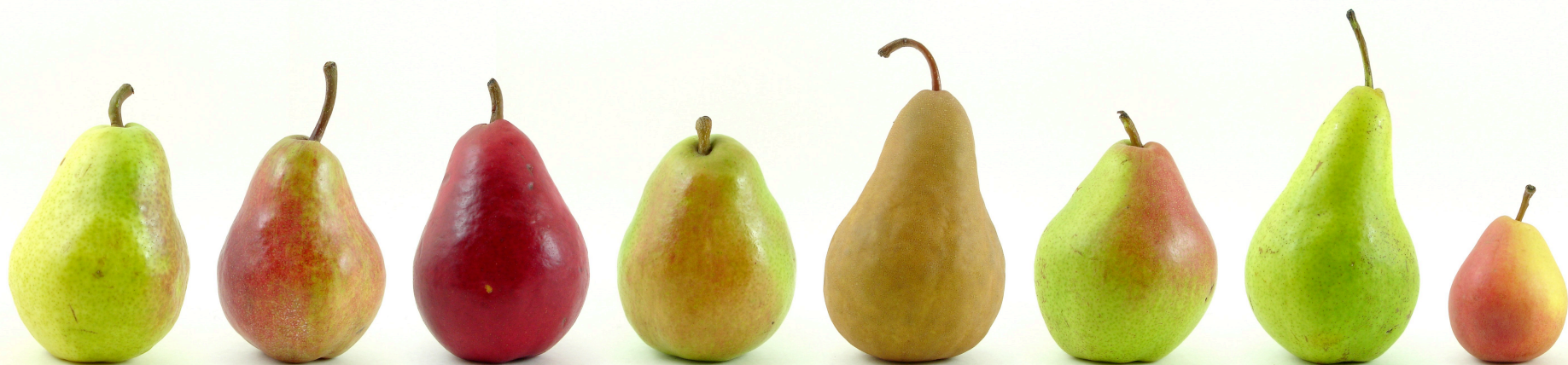
Een eigen kijk op de wereld (waarheid)

Passiviteit op hoofdzaken

Activiteit op bijzaken

Peers

017

Uniform

Waarom alle
tienermeisjes
dezelfde kleding
dragen

LUX L6-7

Waar ben je? 15:01 ✓✓

Thuis 15:01

Ik ook 15:01 ✓✓

Loop dan even naar boven.... 🙄

15:02 ✓✓

Luiheid heerst mam 15:02

JE WEET DAT
JE EEN PUBER
HEBT ALS ...

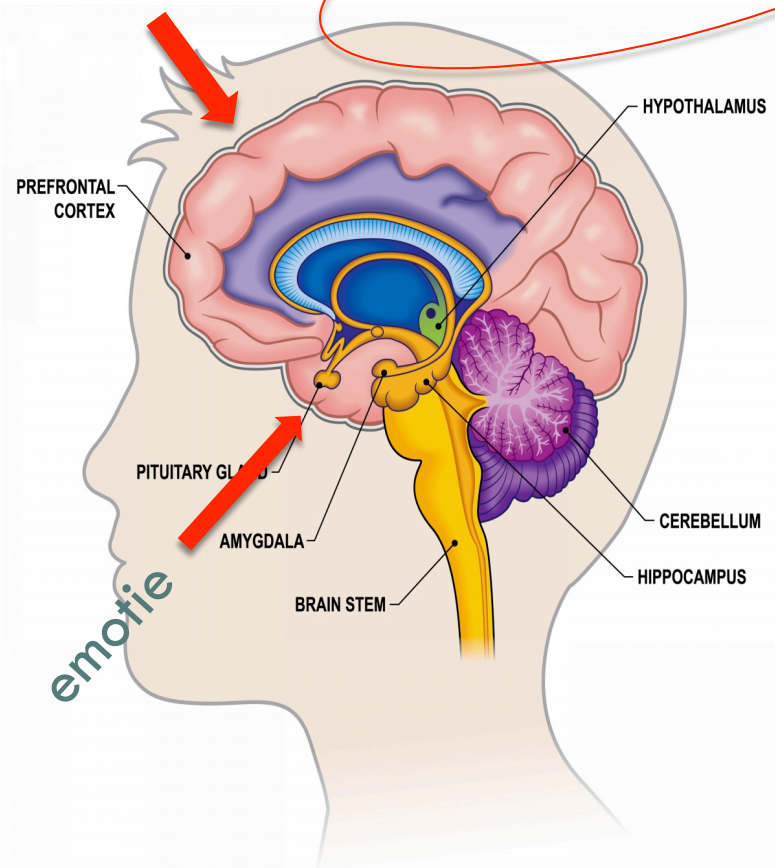
JE JEZELF HOORT
ZEGGEN: 'HET IS HIER
GEEN HOTEL!'

Overgevoelig

controlecentrum

beloningscentrum

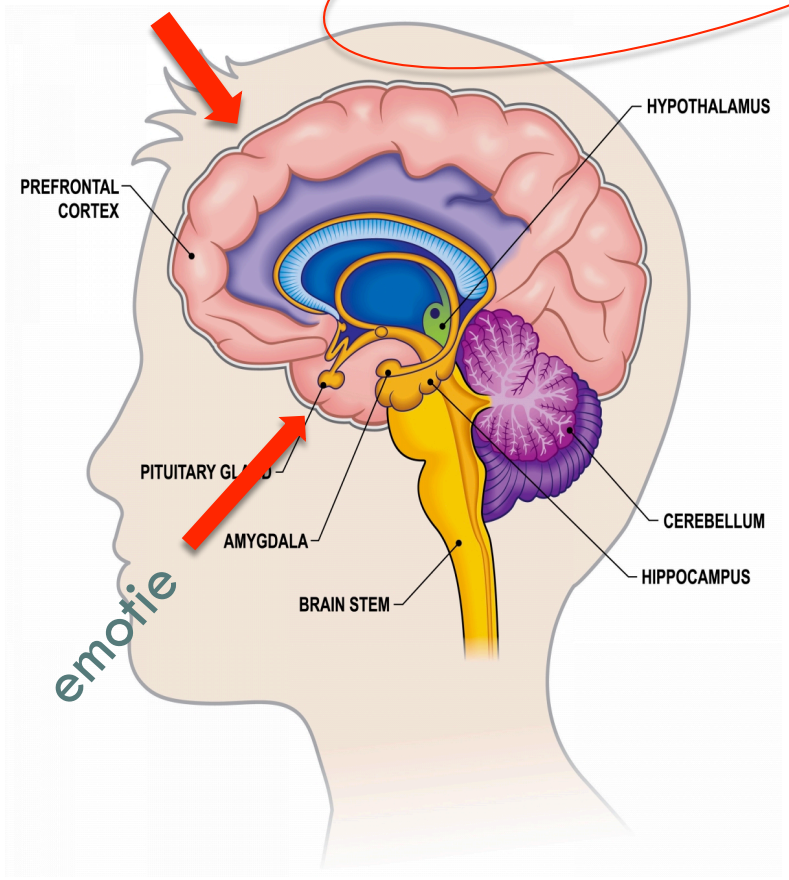
emotie

controlecentrum

beloningscentrum

Essentie van puberteit

♂
♀
ONBALANS

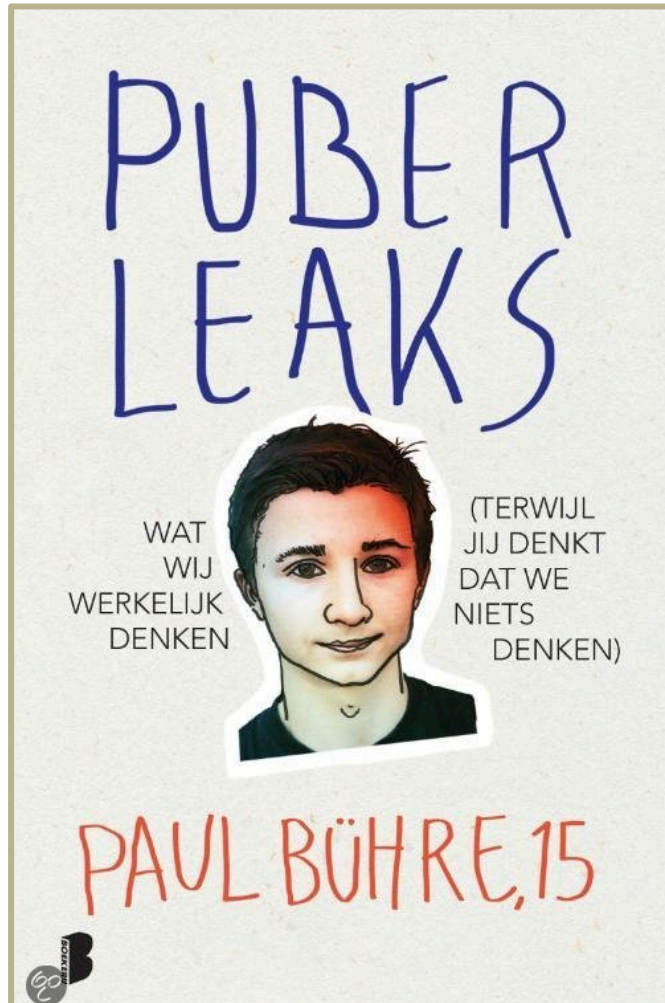

Impulsiviteit – trial and error

Experimenteren & grenzen opzoeken

Boys

Meeste capaciteit - Use it or lose it

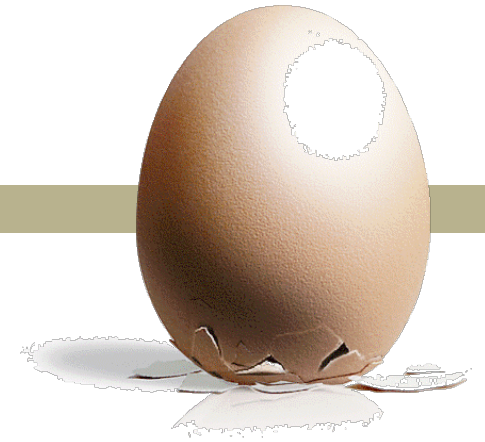

U doet er toe!!

Jongeren en leren

Slim leren

Do's and don'ts

Ouderbetrokkenheid heeft een
grote
invloed op de leerprestaties

Help!

HOE BEGELEID IK
MIJN KIND BIJ HUISWERK?

‘Interesse is prettig, bemoeienis is irritant’

Gebruik
mij
opnieuw.

Meer doen
voor het
klimaat.
Gewoon bij
Albert Heijn.

www.ah.nl

Bespreek met uw kind wanneer en hoe u het beste kunt ondersteunen bij het huiswerk

Wat vindt uw kind prettig en wat niet?

Leg ook uit wat u als ouders nodig hebt

Bespreek ook wanneer u zich actief gaat bemoeien

Aanpak
problemen

Vermijden &
uitstellen

What's
the
plan?

Nieuw boek Jelle Jolles 'Het tienerbrein, over de adolescent tussen biologie en zijn omgeving'

Tieners hebben steun, sturing en inspiratie nodig om te kunnen groeien

'Een gebruiksaanwijzing voor de totale tiener', 'Tienerbrein is werk in uitvoering' en 'Tieners leren niet door passief te luisteren', zo kopten de landelijke dagbladen bij het verschijnen van *Het tienerbrein*. 'Het brein is een fantastisch orgaan, maar is niet de kern van mijn verhaal', zegt neurowetenschapper Jelle Jolles over zijn nieuwe boek. 'Het gaat mij om de ontwikkeling van de tiener en de grote mate waarin de omgeving daarbij een rol speelt.' PrimaOnderwijs sprak de hoogleraar en mag vijf exemplaren van zijn bestseller weggeven.

Wr s tel!!!!

12:13

Hgh mam wr hb j mn v
schnen???

12:15

Eh...??

12:16 ✓

Wat betekent dit?

12:17 ✓

Wr hb j mn v schnen???
Moet nu

12:53

gaat het over
voetbalschoenen? Die
liggen in de berging

12:04 ✓

Z z nt

12:55

graag gedaan

12:56 ✓

Huiswerk

3 vwo: H3 + 4 theorie lezen (plus alle kennis van de vorige leestoets nog weten), woordenschat paragrafen + uitdrukkingen (zie Quizlets).

Kennis en inzicht:

- - weten wat een schrijver doet als hij een tegenargument weerlegt
- - weten wat een betoog is, een standpunt, argumentatie/tegenargumentatie en weerlegging
- - argumenten voor en weerleggingen uit de tekst opsommen
- - onderwerp tekst aangeven
- - kunnen aangeven welke alinea's onder inleiding, kern, slot vallen
- - woordraadstrategie toepassen
- tekstinhoudelijke vragen kunnen beantwoorden
- tekstverbanden herkennen en kunnen duiden
- signaalwoorden kennen
- tekstdoel benoemen
- hoofdgedachte kunnen benoemen
- synoniem voor woorden kunnen geven

Linkjes naar de quizlets:

H3: <https://quizlet.com/167726271/h3-nn-3vwo-flash-cards/>

H4: <https://quizlet.com/167726699/h4-nn-3-vwo-flash-cards/>

Alle theorie staat

op <http://3vwoichthus.weebly.com/lezen--non-fictie.html> onder het kopje

'Proefwerkweek'

Checklist

'Beter je best doen!' 'Ga aan de slag!' 'Doe je huiswerk'!

Jongeren hebben behoefte aan concrete hulp

Wat moet ik doen?

Hoe kan ik dat doen?

Wat is een effectieve leermethode?

Hoe kan ik slim leren?

Doe suggesties! *Jahaaa!*

Korte termijn is beter te overzien

Als je nu .. dan voel je je relaxter

Als je het nu maakt, kun je die serie nog zien

Handig om het nu te leren, want morgen heb je een rugbywedstrijd

Nut van huiswerk

Herhalen van de lesstof (beter onthouden)

Het verwerken en inoefenen van nieuwe kennis

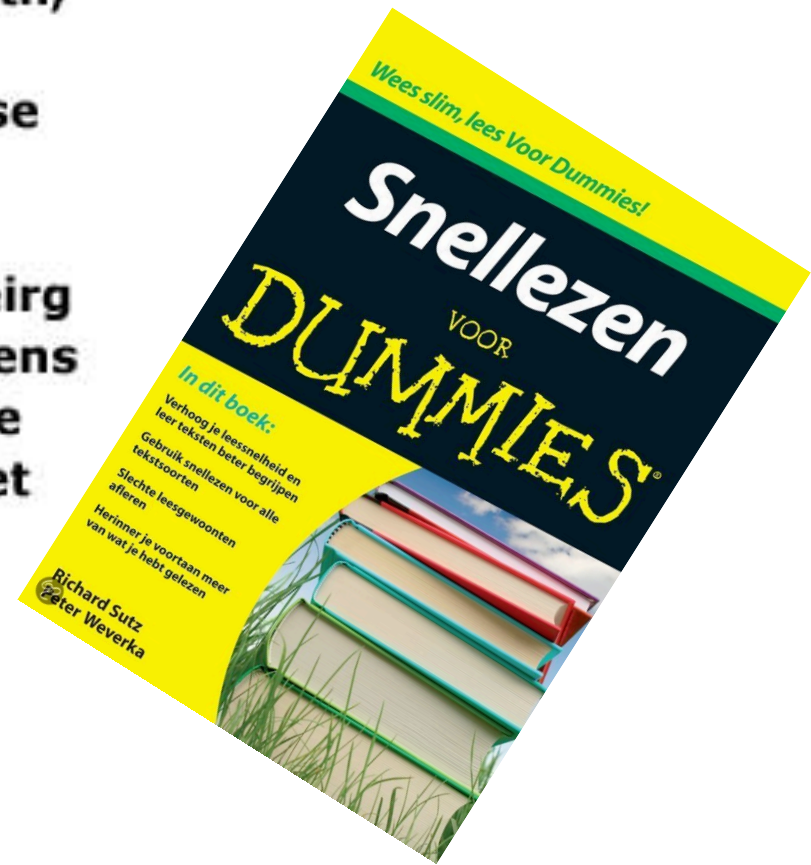
Voorkennis koppelen aan nieuwe kennis

Hoofd-bijzaken leren onderscheiden

Woordenschat & woordenboek

Vigones een oznrdeek op een Eglnese uvinretsiet mkaat het neit uit in wkee vloogdre de Itteers in een wrood saaln, het einge wat blegnaijrk is is dat de eretse en de ltaatse Itteer op de jiutse patals saaln.

De rset van de Itteers mgoen wllikueirg gpletaast wdoren en je knut vrelvogens gwoeon lzeen wat er saatt, odmat we neit ekle Itteer op zcih lzeen maar het wrood als gheel.

proefwerk

PTA

Inleveren (verslag)

Event

Vaste afspraken

Orig

WEEKEND

JAART	MON	TUE	WED	THU	FRI	WEEKEND
	Rijles 14:00	29	1	2	3	4
	Economie portfolio NL krantenverslag Beschouwing	Amsterdam met Fleur & Anne ♥	Zaandam met Lies ♥	wiskunde scheikunde natuurkunde beschouwing	Den Haag met Sooph ♥	
		YEARS & YEARS	Scheikunde		18.45 oppassen	
	portfolio 7 13 t/m 12 verslag		8	9	10	11
			Pw beschouwing			Bijles scheikunde
			Engels leren Scheikunde leren	Engels leren NL stelling	O&O Engels leren NL Stelling Dansen	O&O projectplan af Wiskunde Scheikunde
	Rijles 20:30		NL stelling			Scheikunde Natuurkunde Engels
		14	15	16	17	18
	Engels Afspraak O&O Scheikunde Rijles 20:30		Lesurje dag	PTA-WEEK 3	Stelling wiskunde Scheikunde	19 Voorstelling Dag & Nacht Wiskunde?
	Stelling 15-17.05	Engels Scheikunde wiskunde	Engels Scheikunde wiskunde	Engels 09:05-09:55 Scheikunde NL stelling/wi	Afspraak O&O Dansen	20 Natuurkunde Wiskunde Natuurkunde Frans?
	Stelling 15-17.05	22	22	23	24	25
	Stelling 15-17.05	Natuurkunde Frans doorlezen	Natuurkunde Frans PTA	Natuurkunde NL stelling/wi	Goede vrijdag Wiskunde leren Scheikunde leren	26 Wiskunde leren Scheikunde
	Stelling 15-17.05	29	29	30		
	Stelling 15-17.05	Pw	wiskunde PTA? 30 ↳ Naar Vrijdag	appassen Noah	Dansen?	27 Lunch Parnassia Feest Sterre Wiskunde? (mee?)
					31	
					TYF Filmpje afmaken + inleveren Moderne roman mee + vragen WF Hermans Dansen	1 Blueprint maken Bijles plannen Inpakken! Stad met de meiden ♥ Verjaardag Britt ♥
						2
						3
						8
						9
						10
						12
						13
						14
						15
						16
						17

Help bij ...managen van de tijd

Sneeuwschuifeffect

U moest eens
weten hoe lang

ik al op
die leerstof
gezeten heb!

Slim leren

Niet langer en meer leren, maar 'slim leren'

Leer in blokken van 2x 25 minuten

Methode (vol met leertrucs!!)

Herhaal en oefen wat je niet beheerst

Wat weet ik wel principe

Wat weet ik wel & kleurtjes

Planning en programmering

<p> oriëntatie oriënterende betekenis particuliere huurwoningen persoonskenmerken plaatswaarde (=locatiewaarde) plantoelichting planvorming portiek potentiekaart problematiek procesplanning programma van eisen programmatische analyse (van) omgeving publiekstrekker randvoorwaarden recreatie regulatiefunctie ruimtelijke ordening ruimtelijke korrel (verg. tijdkorrel) ruimtelijke ontwikkeling ruimtelijke oplossing ruimtelijke planning ruimtelijk-ecologisch ruiterspad sanering sanering van woningen sanerings- en reconstructie-projecten saneringsbeleid satellietstad schelden slaapstad sleutelprojecten sociaal-cultureel sociaal-economisch sociaal-ruimtelijk sociale controle sociale veiligheid sociale woningbouw spaarbekken speelterrein speelweide </p>	<p> orientation, direction finding direction-defining significance private rented housings personal characteristics location value commentary to the design planning processes perch, portico map of potentials problem, issue process planning design requirements, schedule of requirements functional analysis of surroundings magnet function conditionally recreation, leisure regulation function spatial planning spatial grain (cf. temporal grain) spatial development spatial solution spatial / urban & regional planning spatial-ecological bridle path, rider trail (Am.), riding track sanitation, clearance housing improvement, slum clearance renewal and reconstruction projects housing improvement, renewal policy satellite (town) separate dormitory town key projects socio-cultural socio-economic socio-spatial social control / controleren = to check public safety / niet: social security public housing (subsidized by public funds) reservoir playground playing field </p>
---	--

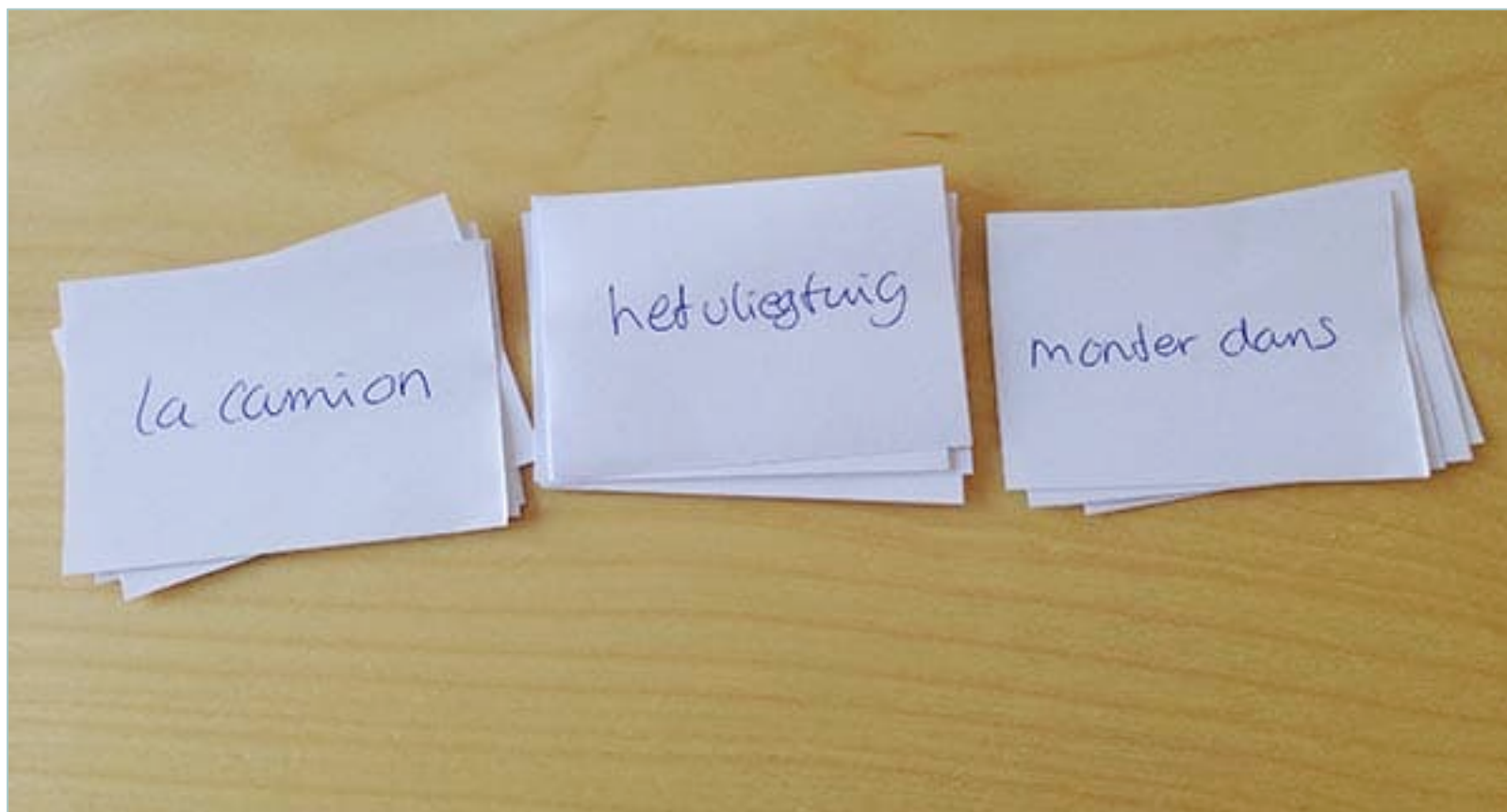
14

Planning en programmering

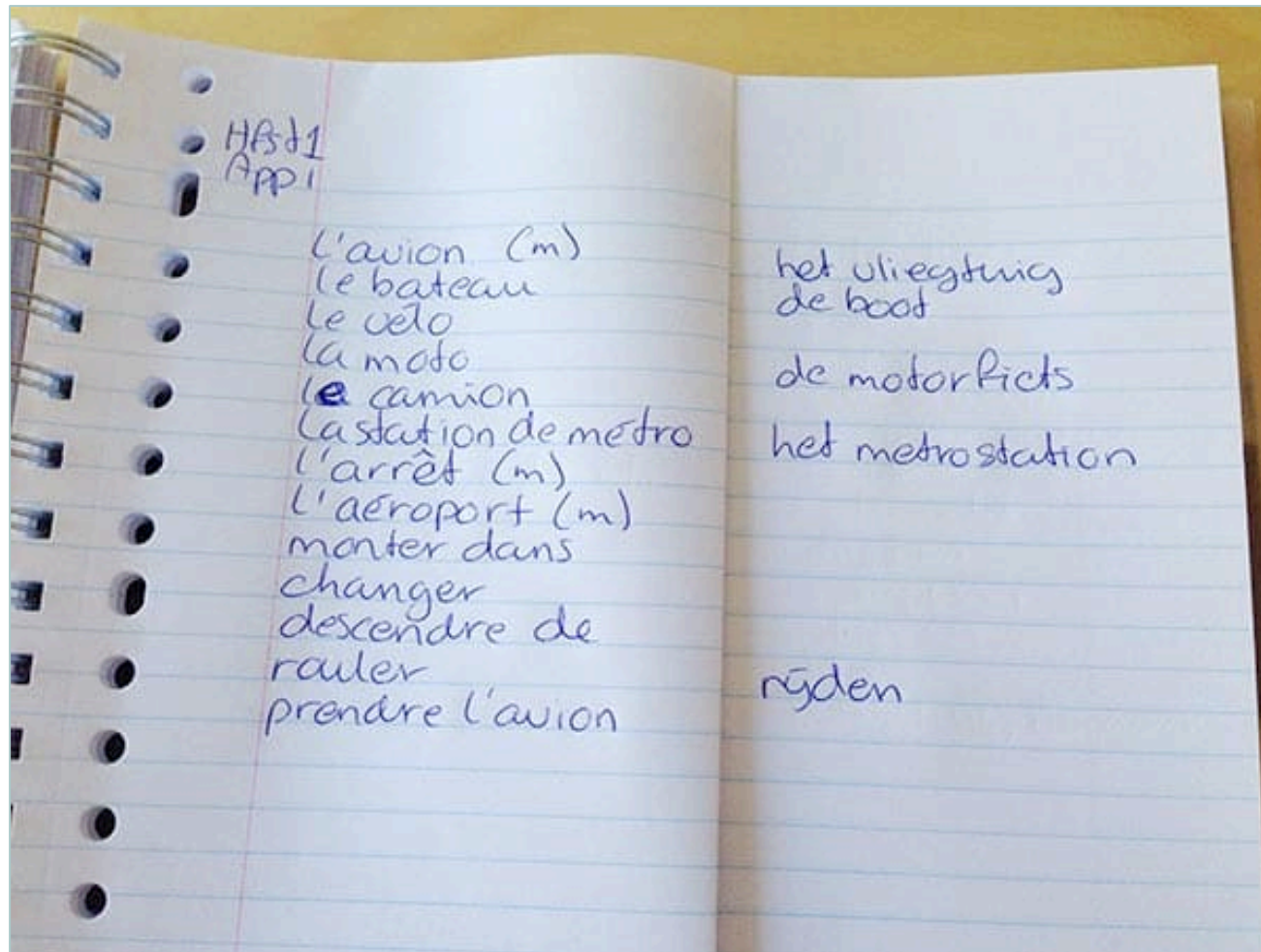
<p> sporthal sportveld stadsbewoner stadscentrum stadsmilieu stadsmodellen stadsuitbreiding stadsvernieuwing stadsvernieuwinggebied stadsvernieuwingplan stadsvernieuwingproject stagnatiegebied stedelijk grondgebruik stedelijk woonmilieu stedelijke herinrichting stedelijke vernieuwing stedelijkheid stedeling sterfte suburbaan suburbanisatie symbiose tijdkorrel (vrg. ruimtelijke korrel) tijdruimtelijk tijdsbesteding toegankelijkheid (verg. bereikbaarheid) toekomstwaarde toelatingsplanologie uitbreiding uitgangspunt uitwaaiing van voorsteden universiteit veerpunt veeteelt veiligheid veiling (plaats, gebouw) verdichting vergrijzing verhuissbeleid verkennend verloederig </p>	<p> sports hall / centre; gym (informeel) sports / playing / athletic field town dweller / zie ook stedeling city centre urban environment urban models urban expansion, urban extension urban renewal zie ook stedelijke vernieuwing urban renewal area urban redevelopment plan urban renewal scheme, urban regeneration project stagnation area urban land use urban habitat urban redevelopment / reconstruction urban regeneration zie ook stadsvernieuwing degree of urbanization urban dweller mortality suburban suburbanization symbiosis, supporting interactivity temporal grain (cf. spatial grain) temporospatial (time-space) time-spending reachability (cf accessibility) future value development control planning expansion, extension basic assumption / principle sprawling suburbs university ferry(boat) stock / cattle breeding safety auction-mart, auction room(s) / hall densification population ageing house-moving policy exploratory degradation, degeneration zie ook verpaupering </p>
--	---

15

Kaartjes methode

De flapmethode

Mannelijk, vrouwelijk, onzijdig

lijk overeen met het te verwachten

maar blijven ook hun problemen betrekkelijk onzichtbaar.

gratie van migranten in Nederlandse parochies aangemoedigd.

Zijn dan de Nederlandse parochianen?

'De religie van de toekomst komt uit

rooms katholieke migranten in kerken en samenleving'. Vrijdag 6 oktober, 13.30-17.00 uur, Aula Radboud Universiteit, Comeniuslaan 2, Nijmegen.

Weg met de markeerstift, jezelf overhoren is veel effectiever

Marieke Mudde
Amsterdam

Stop maar met het markeren en het herlezen van de toetsstof. Jezelf overhoren is een veel effectievere en efficiëntere manier om nieuwe woorden te onthouden. Hoe vaker je het doet, hoe makkelijker en sneller je de woorden weet, zo blijkt uit onderzoek van Gesa van den Broek, onderwijspsycholoog en onderzoekster aan de Universiteit Utrecht. Onlangs promoveerde ze aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Iedere student en scholier kent het gevoel wel dat je tijdens een toets niet op het juiste antwoord kunt komen. Jezelf een aantal keer overhoren tijdens de voorbe-

reiding is volgens Gesa van den Broek een effectieve manier om dit de volgende keer te voorkomen. Mensen die zichzelf overhoren, onthouden meer woorden en kunnen sneller het antwoord geven dan mensen die de woorden herlezen.

Van den Broek liet middelbare scholieren en volwassenen Engelse en Latijnse woorden leren met een overhoorprogramma. Het effect van het geven van feedback, hints en context tijdens het overhoren mat ze tijdens verschillende experimenten. Direct na het overhoren en een week later maakten de deelnemers een toets om het korte- en langetermijneffect aan te tonen van de verschillende overhoorversies.

Wat bleek? Feedback heeft een positief effect op het onthouden van woorden. Mensen worden zekerder als ze horen dat hun antwoord goed was. Bij een fout antwoord kregen de deelnemers het goede antwoord te zien. Dit helpt om het de volgende keer wel goed te doen.

Het geven van hints, zoals het tonen van de eerste letter van het woord, heeft geen positief effect op het onthouden van woorden op de lange termijn. Van den Broek: 'Hints maken het oefenen makkelijker, maar op de toets krijg je deze hints niet.'

Het geven van context heeft ook niet altijd een positief effect. Zo zorgt de context in: 'Ik wil graag de deur op slot doen. Waar is de

key?' er wel voor dat je de betekenis van het woord *key* snapt, maar dit betekent niet dat je op de lange termijn ook onthoudt dat het sleutel betekent. Van den Broek: 'Je onthoudt woorden beter als je het jezelf moeilijk maakt. Dan moet je graven in je geheugen.'

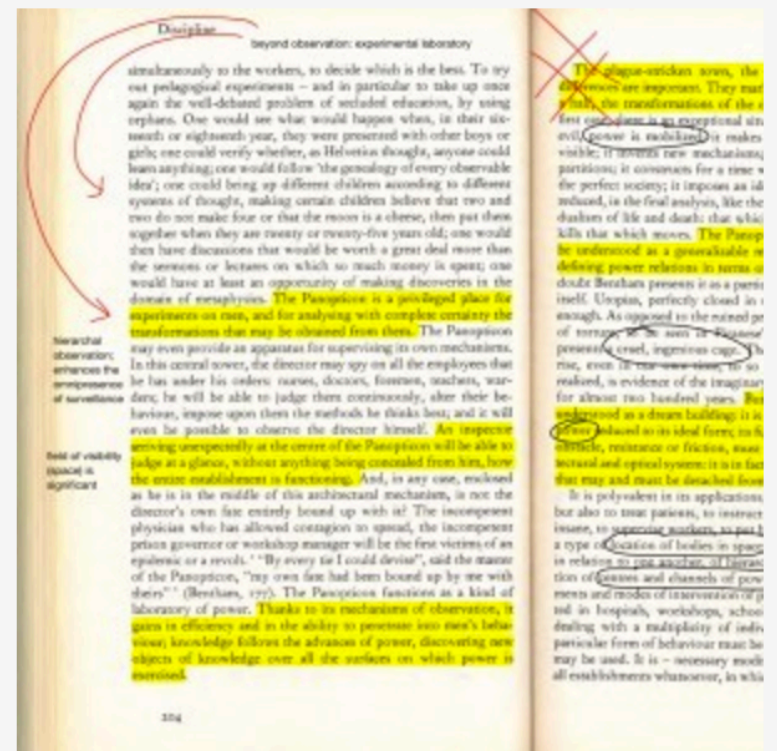
Naast zichzelf overhoren kunnen leerlingen zich ook laten overhoren door hun ouders. Van den Broek heeft de volgende adviezen aan ouders: 'Maak het overhoren niet te makkelijk. Vraag de woorden niet steeds in dezelfde volgorde en geef niet te veel tips. Geef het antwoord als je kind het woord niet weet. Stop niet met overhoren als je kind elk woord weet, maar laat ook de woorden die het kende vaker terugkomen. Herhaal het

overhoren een aantal keer gedurende de dagen voor de toets.'

Volgens Paul Kirschner, universiteitshoogleraar en hoogleraar onderwijspsychologie aan de Open Universiteit, is dit onderzoek ook erg belangrijk voor (aankomende) docenten en leerlingen. 'In de leerboeken van de pabo staat zelden de effectiviteit van jezelf overhoren beschreven. (Aankomende) docenten zijn hiervan dus niet op de hoogte. Scholieren kennen de methode dus ook niet. Leerlingen herlezen vaak de stof of markeren woorden. Uit eerdere onderzoeken blijkt dat dit op de lange termijn veel minder effectief is dan jezelf overhoren. Dit onderzoek toont de robuustheid van jezelf overhoren aan.'

Bij het lezen van een tekst is het slim als je de belangrijke dingen onderstreept of markeert.

Zo kan je in één oogopslag zien wat belangrijk is. Zo kan je volgende keer heel snel door de tekst heen omdat je je op die gedeeltes kan richten.

Slim leren

Start met het moeilijkste of lastigste vak

Maak een planning voor projecten

Door leerstof te herhalen onthoud je beter

Verspreid leren dus over een paar dagen

Slim leren

Leer woordjes in blokken van 3 x 10 minuten

Leer in de avond maximaal nog 2 uur

Pauzes voor het checken van sociale media

Waar-
neming

zien

horen

voelen

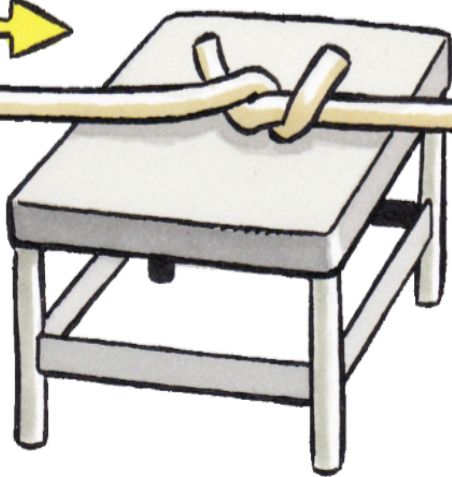
ruiken

proeven

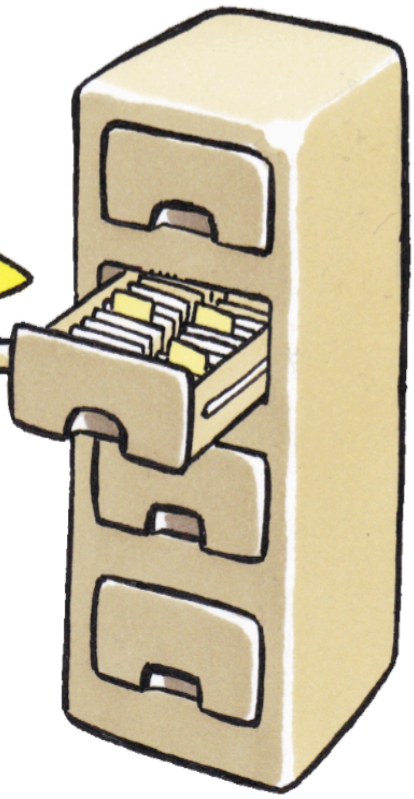
Korte
termijn
geheugen

Werk-
geheugen

Lange
termijn
geheugen

eruit

eruit

Werkzeuge

936729108

Taskswitchen

GEEL **BLAUW** **ORANJE**

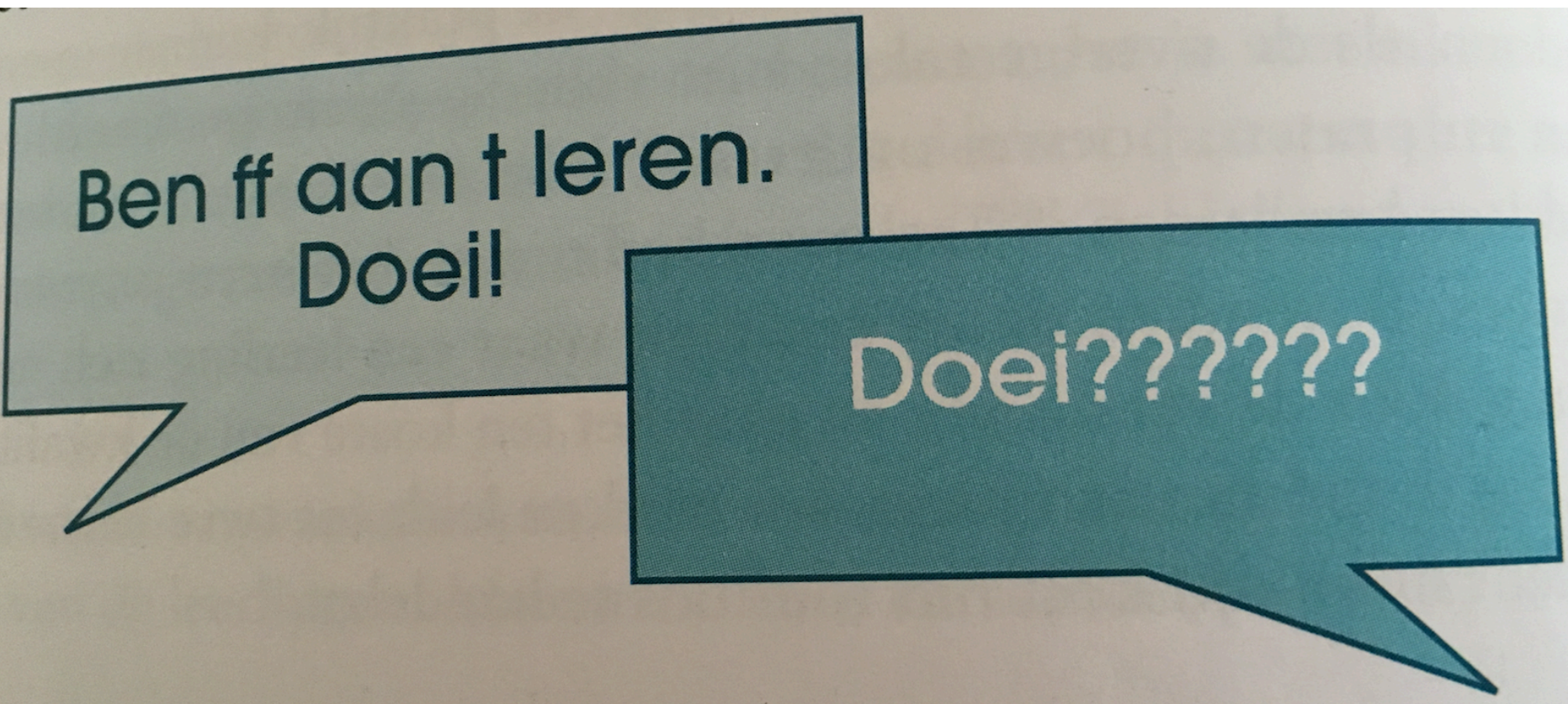
ZWART **ROOD** **GROEN**

PAARS **GEEL** **ROOD**

ORANJE **GROEN** **ZWART**

BLAUW **ROOD** **PAARS**

GROEN **BLAUW** **ORANJE**

Ben ff aan t leren.
Doeii!

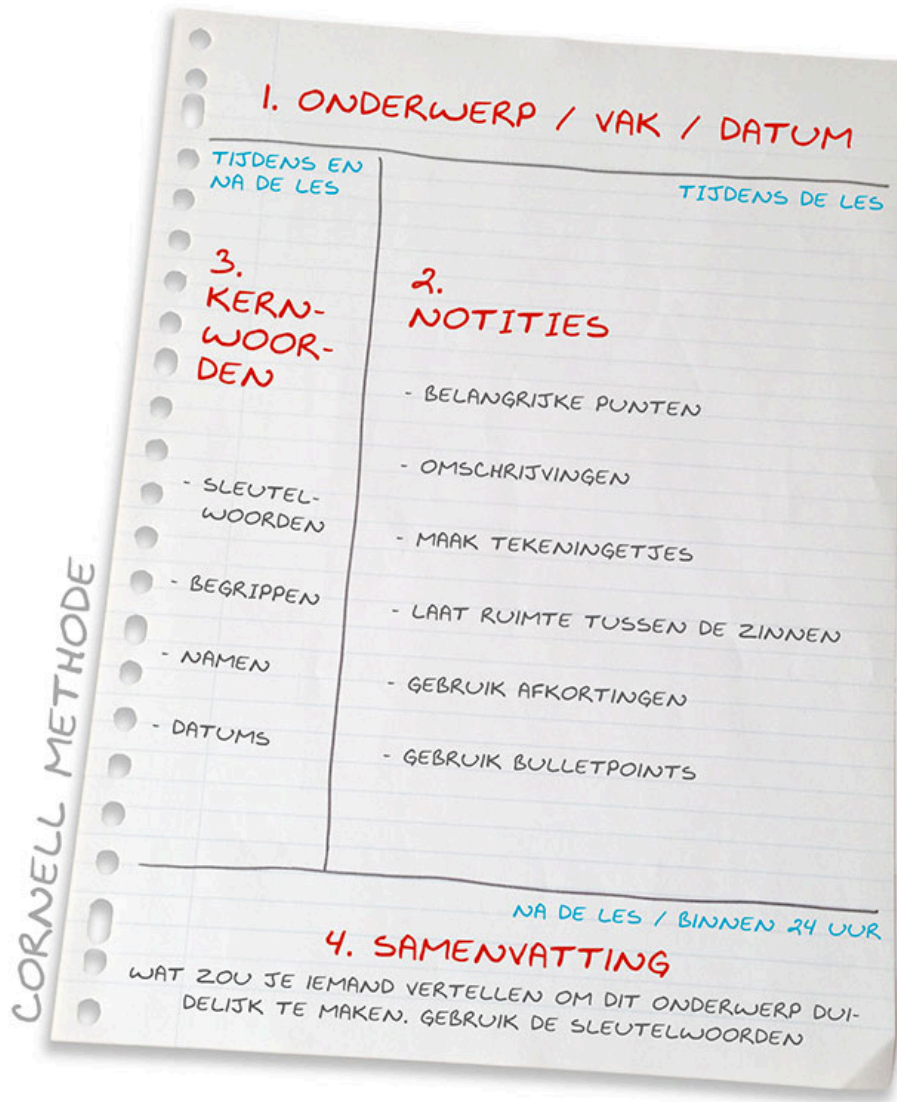
Doeii???????

Van de sociale radar af

1) Betekenisvol verwerken

Maak samenvattingen in
eigen woorden of
formuleringen

Niet stampen, maar nadenken!!

2) Geheugen ondersteunen

I cram before a test...

and forget it all afterwards.

Onthouden

naam:

is:

Absentie zoveel mogelijk
voren aan

Absentie-informatie

Reden van absentie

Ziekte, namelijk

Artsbezoek (b.v. dokter, tandarts, psycholoog, ziekenhuis, fysio, ortho, v.v. ...)

Familiezaken (overlijden, begrafenis, v.v. ...)

Iets anders, namelijk

niet zón zin in school.

bruiloft: vooraf aanvragen!

Speciaal verlof vooraf aanvragen!

Absentieperiode

Dagdeel

Hele dagen, namelijk vanaf

Datum

1 / april

vanaf/tot

30 / april

tot en met

doorhalen wat niet van toepassing is

Niet van toepassing

!!! Let op !!!
Bij het missen van een examenonderdeel geldt het niet als afwezig. Het is belangrijk een afwezigheidsmelding te doen.

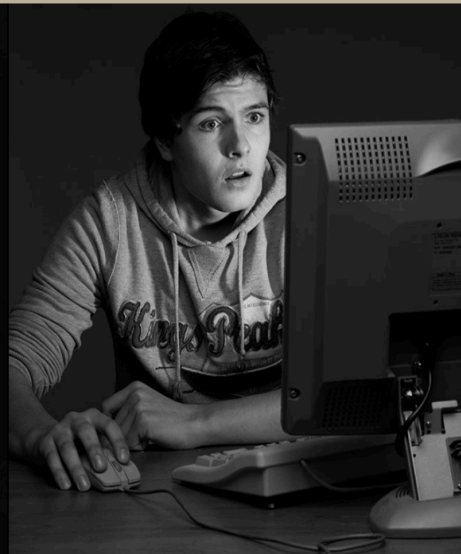
Meldknop.nl

↓ Installeer de Meldknop nu

IETS VERVELEND GEBEURD OP INTERNET?

Meld, bel, chat of mail

Pesten

Seks

Oplichting

Lastigvallen

Bedreiging

Wraakporno

Identiteitsfraude

Een onbekende

Discriminatie

Grooming

Internetoplichting

Nep modellenbureau

Nare filmpjes

Kinderporno

Phishing

Stalking

Ruzie & roddelen

Loverboys

Hacking

Foto- en videomisbruik

Sociale media

Sexting en webcammen

Chantage met naaktbeelden

Het is óók een puber

Dat klopt! Én regelovertredend gedrag heeft consequenties

Help overzicht creëren

Coach

Laat de emotie bij de puber!!

Blijf zelf positief

Let op gekleurdheid informatie

Zonde van de tijd

Overschrijven van een ander

Geen huiswerk maken, alleen leren

De dag van tevoren globaal zaken doornemen

Leren terwijl je begrip of voorkennis mist

Alles op inzicht doen (slimme leerlingen)

Ouders die het overnemen

School

Structuur aanbrenge in het leven van uw puber

Ondersteun bij timemanagement

Niet overnemen, maar vaardigheden leren (hoe)

Grenzen en regels helpen (al vinden zij van niet)

School

Wees niet gevoelig voor drama (het valt wel mee 😊)

Let op de gekleurdheid van de informatie (oneerlijk)

Oplossingsgericht “wat heb je nodig, mag ik een voorstel doen?”

Lees mee op magister

(niet controlerend, maar ondersteunend)

Zorg voor een rustige & opgeruimde werkplek

Rommelmag, verwaarlozing niet!

Neem elke week de planning door

(gezinsplanning)

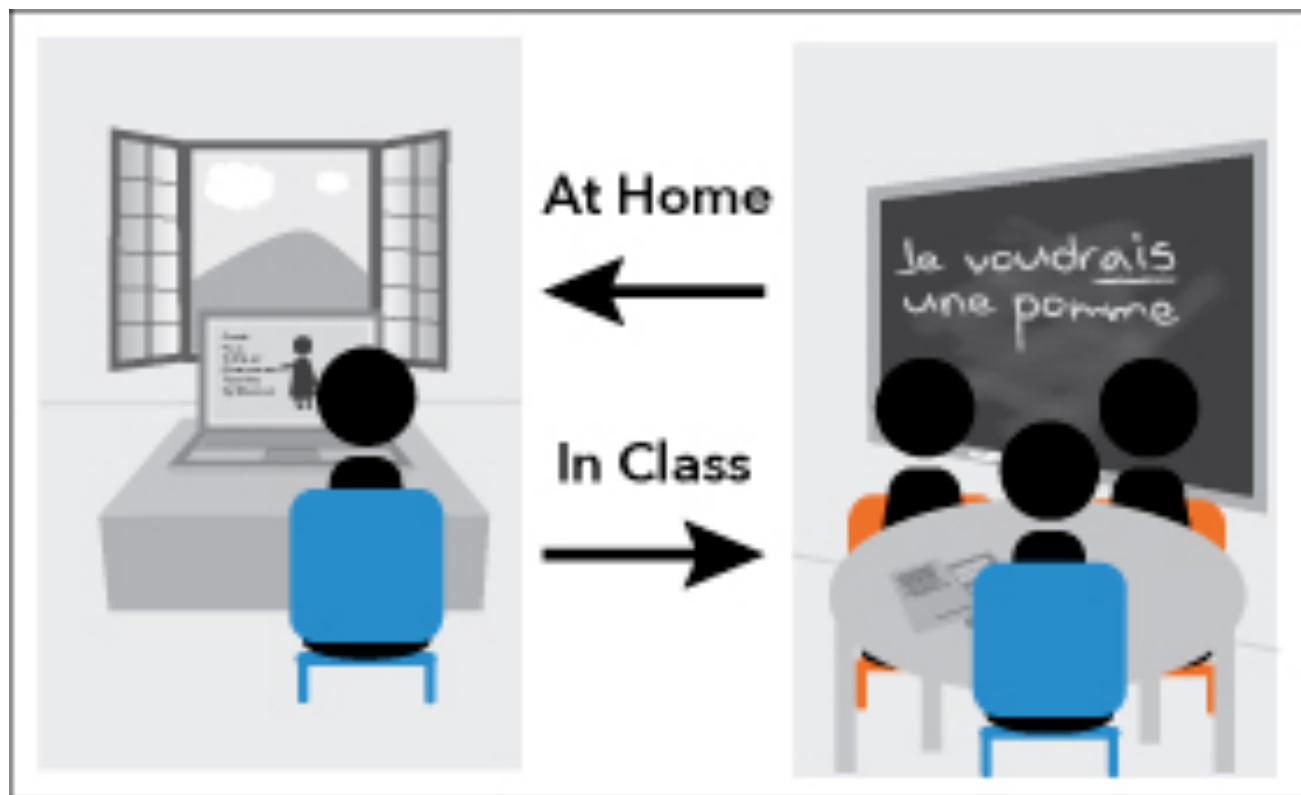
Herhaal instructies, erger je niet!!

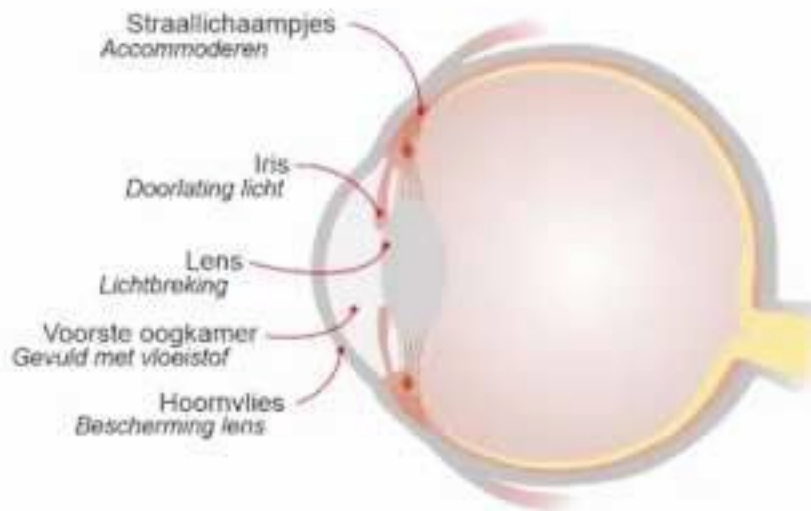

Overhoren?

- 1) Vertel eens..
- 2) Kun je drie voorbeelden geven?
- 3) Wat is het verschil met...?
- 4) Oorzaak-gevolg?
- 5) Bronnen
- 6) Werkboek

**IF YOU DON'T DO
WILD THINGS WHILE
YOU'RE YOUNG,
YOU'LL HAVE
NOTHING TO SMILE
ABOUT WHEN
YOU'RE OLD.**

KUSHANDWIZDOM